

سرشناسه:	فتوت احمدی، حامد، ۱۳۵۳
عنوان و نام پدیدآور:	نماز: راز سر به مهر موفقیت (۴۰ نکته از نماز تا رسیدن به موفقیت) / مولفان حامد فتوت احمدی و مهدی نوری افشان.
مشخصات نشر:	قم: ارمغان طوبی، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری:	ص ۲۵۰.
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۶۹۷۶۰۵-۳
وضعیت فهرست نویسی:	فیفا
یادداشت: کتابنامه:	ص. ۲۴۷ - ۲۵۰.
عنوان دیگر:	راز سر به مهر موفقیت (۴۰ نکته از نماز تا رسیدن به موفقیت).
عنوان گسترده:	چهل نکته از نماز تا رسیدن به موفقیت.
موضوع:	نماز -- جنبه های روان شناسی
موضوع:	Salat -- Psychological aspects
موضوع:	موفقیت -- جنبه های قرآنی
موضوع:	Success -- Quranic teaching
شناسه افزوده:	نوری افشان، مهدی، ۱۳۶۰-
رده بندی کنگره:	BP۱۸۶
رده بندی دیویی:	۲۹۷/۳۵۳
شماره کتابشناسی ملی:	۶۱۲۴۰۱۰

شناسنامه

عنوان کتاب: نماز، راز سر به مهر موفقیت

مؤلفان: حامد فتوت احمدی و مهدی نوری افشان

ویراستار ادبی: نازنین بهشتی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۳۸۰۰۰۰ ریال

چاپ اول: بهار ۱۳۹۹

انتشارات: ارمغان طوبی

صفحه آرا: مهدی علیمحمدی

طرح جلد: مهدی جعفری

پایگاه اینترنتی: <https://sarbemohr.com>

تلفن های تماس: ۶۶۹۵۹۹۴۵

دفتر پخش: تهران خ انقلاب خیابان دوازده فروردین

کوچه نوروژ پ ۲۰

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر

محفوظ و مربوط به مولفین است.

نماز

راز سر به مُهر موفقیت

(۴۰ نکته از نماز تا رسیدن به موفقیت)

مهندس حامد فتوت احمدی

مهدی نوری افشان (عضو هیئت علمی دانشگاه امام صادق)

مقدمه / ۷

اصل اول: مسئولیت‌پذیری و تغییر / ۱۵

- نکته ۱: سرنوشت در انتهای راهی است که خود انتخاب کرده‌ایم ۱۵
- نکته ۲: راز تغییر سرنوشت ۲۲
- نکته ۳: ورد جادویی سرنوشت‌ساز ۲۵
- نکته ۴: اولین قدم برای تغییر ۳۳
- چرا این اصل اول شد؟! ۳۴
- قطره‌ای از قرآن (مسئولیت‌پذیری) ۳۶

اصل دوم: زندگی هدفمند / ۳۷

- نکته ۵: آینده‌ات را بساز! ۳۷
- نکته ۶: همسویی با نظام هستی ۴۱
- رودی از جنس انرژی ۴۵
- نکته ۷: هدف‌های ارزشمند ۴۸
- ارزشمندنماها! ۵۱
- نکته ۸: استعدادهای درونی ۵۶
- نکته ۹: هدف‌یابی در نماز ۶۱
- مأموریت خاص من ۶۲
- نکته ۱۰: توجه به ویژگی‌های هدف ۷۵
- (الف) به جزئیات توجه کنید ۷۵
- (ب) هدف‌های بزرگ و والا داشته باشید ۷۸
- چه هدفی از این بالاتر؟! ۸۳
- ثروت و قدرت یا توانگری؟ ۸۹

اصل سوم: نیروی درون / ۹۷

- نکته ۱۱: آشنایی با یک دنیای باشکوه ۹۷
- نکته ۱۲: ضمیر ناخودآگاه یا ذهن نیمه‌هوشیار چیست؟ ۱۰۰

- نکته ۱۳: نیروی درونتان را از طریق برنامه ریزی ضمیر ناخودآگاه تقویت کنید! ۱۰۴
- کانال های ورودی ۱۰۵
- مهمترین عوامل مؤثر در برنامه ریزی ضمیر ناخودآگاه ۱۰۶
- نکته ۱۴: کامل ترین روش برنامه ریزی ضمیر ناخودآگاه ۱۱۲

اصل چهارم: نماز و تقویت نیروی درونی/ ۱۱۹

- نکته ۱۵: یک تکرار ضروری ۱۱۹
- نکته ۱۶: نماز و تمرکز روی جزئیات ۱۲۲
- نکته ۱۷: رویکرد ۱۲۳
- نکته ۱۸: خشوع ۱۳۳
- نکته ۱۹: انگیزه و اشتیاق ۱۳۸
- نماز چگونه ما را به سمت عمل کردن می کشاند؟ ۱۴۰
- نکته ۲۰: میان برها ۱۴۸
- راهی سخت اما نزدیک ۱۵۲
- نکته ۲۱: تجسم خلاق ۱۵۴
- قطره ای از قرآن (دوری از گناه) ۱۵۸

اصل پنجم: زیر باران مهر/ ۱۶۱

- نکته ۲۲: افزایش ظرفیت ۱۶۱
- نکته ۲۳: خوش بینی و مثبت اندیشی ۱۶۵
- نکته ۲۴: کلید گنج موفقیت ۱۶۹
- قطره ای از قرآن (رحمت) ۱۷۳
- نکته ۲۵: نماز مهربانی ۱۷۶
- نکته ۲۶: قانون جذب ۱۷۹

اصل ششم: نماز و راه موفقیت/ ۱۸۱

- نکته ۲۷: در نماز به دنبال چه هستید؟ ۱۸۱

۱۸۷	نکته ۲۸: هشدار دهنده ها
۱۹۰	برج مراقبت
۱۹۲	شنیدن، بازخوردی مخصوص خاشعان
۱۹۳	نکته ۲۹: ترمزها را رها کنید
	اصل هفتم: تأثیر نماز در روان انسان / ۱۹۷
۱۹۷	نکته ۳۰: آن گونه باشید که آرزو دارید
۲۰۰	نکته ۳۱: یکتا راه موفقیت
۲۰۳	نکته ۳۲: اعتماد به نفس
۲۰۵	نکته ۳۳: قانون بی استثناء
	اصل هشتم: بهترین نیایش / ۲۱۳
۲۱۳	نکته ۳۴: مؤثرترین رمز موفقیت
۲۲۰	نکته ۳۵: از خواستن تا رسیدن
۲۲۲	نکته ۳۶: درد دل کنید
	اصل نهم: تو را سپاس / ۲۲۵
۲۲۵	نکته ۳۷: شکرگزاری
۲۲۶	چرا تشکر نعمت ها را زیاد می کند؟
۲۳۳	نکته ۳۸: بهترین نوع تشکر
	اصل دهم: نماز خوبان / ۲۳۵
۲۳۵	نکته ۳۹: نماز فقهی
۲۴۱	نکته ۴۰: یک هدف ارزشمند
۲۴۴	سخن آخر

... مقدمه ...

«یک اکتشاف بزرگ در قرن بیستم زندگی بشر را متحول کرد. این کشف بزرگ، اتم، کامپیوتر یا سلول‌های بنیادی نبود». این ادعای برخی دانشمندان بزرگ غربی است. آنها بر این باورند که بزرگترین اکتشاف بشر در قرن بیستم، چیزی نیست جز دستیابی به قوانین و مبانی موفقیت. بیش از صد سال است که پژوهشگران در دانشگاه‌های معتبر دنیا، به مطالعه جزئیات زندگی انسان‌های موفق روی آورده‌اند؛ از کوچک‌ترین کارهای شخصی آنها بگیرید تا نحوه کار و زندگی‌شان؛ از زمان خواب آنها تا نحوه تغذیه. نتیجه‌اش هم شده مجموعه‌ای از مبانی و قوانین برای موفقیت انسان‌ها. اصلاً روش علم تجربی همین است؛ از مشاهده به قانون می‌رسند. دانشمندان در زمینه‌های مختلف به وسیله آزمایش و تجربه (یا همان علم تجربی) به نتایج قابل قبولی رسیده‌اند که ما نیز به آنها اعتماد می‌کنیم. ما جان خود را در اختیار پزشکان قرار می‌دهیم یا احساس و روان‌مان را به دست مشاوران و روانشناسان می‌سپاریم. روانشناسی موفقیت هم مثل بقیه علوم تجربی تا حدودی قابل اعتماد است؛ یک ابزار است مانند چاقو، که ممکن است در دست یک قاتل، آلت قتل باشد یا در دست یک جراح، اسباب نجات و حیات.

روانشناسی موفقیت اکنون جای خود را به خوبی در جوامع انسانی باز کرده است. کافی است در یکی از کتاب‌فروشی‌های بزرگ شهر به غرفه کتاب‌های پر فروش مراجعه کنید تا انواع کتاب‌های موفقیت را ببینید. کتاب‌هایی که معمولاً پر است از داستان انسان‌های موفق البته با تعریف خودشان. با یک شمارش سرانگشتی می‌توانید دریابید که حدود دوسوم از کتاب‌های پر فروش غیر داستانی را کتاب‌هایی با موضوع موفقیت تشکیل می‌دهند. آمار بالایی است! پر فروش بودن این سبک از کتاب‌ها شاید به این دلیل است که مردم وقتی آنها را می‌خوانند حالشان خوب می‌شود و خود را برای مدتی در جای قهرمان داستان می‌بینند. اما چیزی نمی‌گذرد که انگیزه‌ها کم‌رنگ می‌شود و دوباره همان آش است و همان کاسه. اگر هم این کتاب‌ها را نخوانده باشید کافی است افراد موفق (از نگاه خودتان) را به دقت دنبال کنید؛ یکسری ویژگی مشترک بین همه آنها پیدا می‌کنید. اگر همین‌ها را بنویسید می‌شود یادداشت‌هایی برای موفقیت.

من هم مدت‌هاست که کتاب‌های موفقیت را دنبال می‌کنم. حدود ۵ سال پیش وقتی یکی از این کتاب‌ها را می‌خواندم، شباهت مطالب آن با بعضی از مناسک و اعمال و حتی اعتقادات دینی، نظرم را جلب کرد. آن قدر که نمی‌توانستم یادداشت بردارم. الآن که یادداشت‌ها را نگاه می‌کنم هنوز از این مطلب تعجب می‌کنم. انگار یک چیز را از دو زاویه، نگاه کرده باشیم. با دوست و همکارم که مشورت کردم، دیدم این دغدغه در او هم وجود دارد. همانجا بود که ایده نوشتن این کتاب شکل گرفت.

گروه تألیف تشکیل شد. دو مؤلف و تعدادی مشاور ساعت‌ها و روزها، پیگیر و مستمر شروع به مطالعه کردند؛ گروهی همدل با تخصص‌های مختلف. به بحث نشستیم و نتایج را نوشتیم. کتاب و مقاله‌ای نبود که به دستمان برسد و به آن بی‌توجه باشیم. جداول مختلف کشیدیم. یادداشت‌ها را با روش‌های مختلف تحلیلی مقایسه کردیم. روزهایی بی‌نظیر و هیجان‌انگیز بود. پراز ایده‌های نو و یافته‌های بدیع. دریافتیم که قانون‌ها یکی هستند، فقط بعضی از راه علم و تجربه به آنها رسیده‌اند و برخی دیگر از راه دین و مذهب. کشف بزرگی بود. آن قدر بزرگ و جذاب بود که برخی اوقات دوباره و سه‌باره روی همان مطالب بحث می‌کردیم و لذت می‌بردیم.

باید تأکید کنم که در اینجا اشاره من به ابزار رسیدن به هدف است نه خود هدف. مثلاً شما ممکن است از راه تجربه به نتایج بدبخت‌کننده دروغ برسید یا از طریق آیات و روایات؛ ممکن است از راه تجربه به ارزش مثبت‌اندیشی یا جملات تأکیدی برسید یا از طریق آموزه‌های قرآن. به شرطی که فهم درستی از آیات داشته باشیم راه دوم مطمئن‌ترین و دقیق‌ترین است. در سوی دیگر هم اگر اشتباهی در روش‌های علمی مشاهده و استنباط پیش نیاید، هر دو نتیجه می‌تواند یکسان باشد.

ابتدا می‌خواستیم کتابی در مورد راه‌های موفقیت در قرآن بنویسیم، اما حجم مطالب به حدی زیاد بود که نمی‌شد آن را در قالب یک کتاب مختصر آورد. خیلی زود به این نتیجه رسیدیم که ابتدا نماز را مبنای کار قرار دهیم.

اما چرا نماز؟ برای روشن شدن پاسخ، پیشنهاد می‌کنم همین حالا که در حال خواندن مقدمه هستید به مقدمه نماز - یعنی اذان - توجه کنید. اذان، ما را به سوی نماز می‌خواند: «حی علی الصلاة»؛ بشتابید به سوی نماز. جمله بعد، جمله عجیب و بزرگی است: «بشتابید به سوی فلاح!». کمی تأمل کنیم. فلاح یعنی شکفتن و شکوفا شدن؛ یعنی چون غنچه باز شدن و گل شدن؛ یعنی شکافتن پوسته‌های خارجی و بیرون ریختن استعدادهای درونی و به تعبیر امروزی موفق شدن و خوشبخت شدن. خدا و رسولش از طریق اذان ما را به سوی موفقیت فرا می‌خوانند و ابزار رسیدن به آن را نماز می‌دانند. در فرمان بعدی حتی فراتر می‌رود و ما را به سوی «خیر العمل» دعوت می‌کند؛ از نماز به عنوان بهترین عمل یاد می‌کند و نماز را بهترین ابزار برای رسیدن به موفقیت می‌خواند.

از همین مقدمه نماز معلوم است هر که آن را واجب کرده چرا آن را با این همه تأکید بر ما لازم دانسته است؛ بی‌شک او به دنبال موفقیت ما بوده و نماز را بدین منظور طراحی کرده است. با شنیدن صدای اذان از گلدسته‌های مساجد به یکی از بزرگترین ادعاها برخورد می‌کنید: «بشتابید به سوی موفقیت!». این شبیه برخی شعارهای دیگر است. مثلاً: «بیایید شما را شاد کنیم!»، «بیایید شما را موفق کنیم!»، «بیایید شما را پولدار کنیم!». درست است که بعضی از این شعارها واقعیت دارد و جواب داده است، اما آیا این عبارات اذان هم مثل تبلیغاتی است که برخی از طریق آن‌ها، میلیاردها دلار پول ساخته‌اند.

تفاوت بزرگ در این است که تبلیغات نماز از طرف کسی است که انسان را ساخته است و کاملاً او را می‌شناسد. او ابزار رسیدن به موفقیت را در قالب نماز قرار داده است. اما این ابزار چطور کار می‌کند؟ موضوع بحث ما در این کتاب همین است. برای پاسخ به این سؤال دو راه حل وجود دارد؛ یکی این است که مبانی و اصولی که علم تجربی به درستی به آنها رسیده است را بشناسیم و شباهت‌های نماز با آن‌ها را پیدا کنیم. راه دوم این است که ببینیم راه‌های موفقیت در قرآن کدام‌اند و نماز چگونه انسان را در آن مسیرها می‌اندازد؟ برخی از حقایقی که قرآن بیان کرده توسط علوم تجربی نادیده گرفته شده است؛ مانند توحید.

قرآن توحید را زیرساخت عالم می‌داند و معتقد است بدون توحید نمی‌توان جهان را تحلیل و بررسی کرد و هیچ برنامه‌ای بدون در نظر گرفتن توحید به نتیجه قطعی و پایدار نمی‌رسد. اما علم تجربی تا به حال این حقیقت را نفهمیده یا نخواست بهفهمد. البته من نگفتم! شاید شما هم دوست نداشته باشید بگویید. بالاخره یک روز مجبور خواهد شد که بفهمد. چاره‌ای جز پذیرفتن حقیقت ندارد.

هرکس پیش‌نویس این کتاب را خوانده با نظر من موافق است که: «این کتاب با بقیه کتاب‌های نماز فرق می‌کند و طور دیگری به رابطه نماز با موفقیت نگاه کرده است». یکی از کارشناسان که کتاب را ممیزی می‌کرد گفت: «این نوع نگاه را باید در دانشگاه‌ها تدریس کنیم».

نوجوان که بودم از معلم دینی پرسیدم برای چه باید نماز بخوانم؟ جواب داد: «نماز ثواب زیادی دارد. اگر بخوانی به بهشت می‌روی و اگر نخوانی یعنی به خدا بی‌اعتنا هستی و خدا هم به تو اعتنایی نمی‌کند». خلاصه بیشتر کتاب‌ها در مورد نماز هم همین است. اما وقتی به سن جوانی رسیدم دیگر این پاسخ مرا قانع نمی‌کرد. با اینکه این جمله غلط نیست، اما وقتی تأکید قرآن را در مورد نماز می‌دیدم و وقتی به این حرکت بزرگ با ظرافت‌ها و جزئیاتش نگاه می‌کردم دیگر اصلاً قانع نمی‌شدم. یکی از دلایلش هم این بود که نه می‌دانستم نماز چیست؛ نه می‌دانستم ثواب چیست؛ نه بهشت را درست می‌شناختم؛ نه روابط انسان با خدا را. در این کتاب اما نگاه جور دیگری است.

قرآن می‌گوید: «کسانی که در نماز نمی‌اندیشند، آن را مسخره می‌کنند و بیهوده می‌دانند».^۲ دلیلش این است که آنها نماز را نشناخته‌اند. می‌دانیم که یکی از ابزار تعقل، علم است. پس قرآن به ما اجازه می‌دهد که برای تحلیل کارکردهای نماز از عقل و علم استفاده کنیم.

قرآن نماز خواندن را صفت انسان‌های خردمند می‌داند.^۳ انسان خردمند به دنبال رشد و موفقیت در هر دو دنیا است. چنین فردی متوجه می‌شود که نماز برای حرکت به سوی رشد ضروری است و بدون آن، به مقصد نخواهد رسید. از این رو حتماً از نمازگزاران خواهد بود. او

خردمندان و با آگاهی انتخاب کرده است که از نمازگزاران باشد نه با زور و اجبار. و آنکه با آگاهی به سوی کاری می‌رود، بهره بیشتری از آن نصیب می‌شود. بنابراین آگاهان و عاقلان، نماز بهتری می‌خوانند و از آن برای موفقیت خود توشه برمی‌دارند. در صورتی که جاهلان با رخوت و سستی و با سردرگمی و حیرانی، فقط نمازی می‌خوانند و رد می‌شوند.

اگر به کارشناسان موفقیت بگویید که: «مهمترین ابزار رسیدن به موفقیت چیست؟» پاسخ می‌دهند: «تقویت نیروی درونی». این همان چیزی که نشان خواهیم داد مهمترین دستاورد ایمان و نماز هم هست. کشورهای پیشرفته، دلیل موفقیت خود را تربیت درست مردم می‌دانند. مردمی که از درون، قوی هستند و مشکلات را به خوبی حل می‌کنند. اما در طول تاریخ، هیچ تمدن یا کشوری را پیدا نمی‌کنید که با سرعت مسلمانان صدر اسلام پیشرفت کرده باشند. آنها که در جهل مطلق و در بدبختی و سیاه‌روزی زندگی می‌کردند، چنان منفجر شدند که تاریخ بشریت را تحت تأثیر خود قرار داده‌اند. این انفجار و پیشرفت فقط به دلیل قدرت ایمان و اتکا به نیروهای درونی خودشان بود. ادعای اذان را در اینجا تکرار می‌کنم که: با نماز خواندن، با تکیه بر تعالیم قرآن و با کمک گرفتن از اعجاز نیروی درون، ما هم می‌توانیم آنچه آنها در صدر اسلام انجام دادند، تکرار کنیم. می‌توان در کمتر از یک قرن از تمام دنیا پیش افتاد؛ چنان که در صدر اسلام چنین شد.

به شما قول می‌دهم اگر آنچه در این کتاب آمده است را بیاموزید و عمل کنید، ظرف کمتر از یک سال و با تکیه بر ابزار نماز چنان متحول می‌شوید که از شرتما می‌افسردگی‌ها، بدحالی‌ها و نگرانی‌ها رها خواهید شد. اگر در این راه پایدار باشید با قدرت به سوی اهداف بلندتان در این دنیا و آن دنیا حرکت خواهید کرد. این وعده من نیست، بلکه هر روز تمام مؤذنان از گلدسته‌ها چندین بار آن را فریاد می‌زنند و صدها میلیون مسلمان با این باور به سوی نماز می‌روند.

برخی ممکن است فکر کنند ما می‌خواهیم بگوییم: «چرا باید نماز بخوانیم؟» در صورتی که سخن ما در کتاب این نیست. ما می‌خواهیم نماز را به عنوان «ابزار حرکت به سوی موفقیت» بیشتر بشناسیم و با دانش بیشتری به نماز بایستیم تا با آگاهی عمیق‌تر، از کاری که می‌کنیم

نتیجهٔ بهتری بگیریم. مطمئن باشید در انتها، وقتی کتاب را کامل خواندید، نگاه جدیدی به نماز و محتویات آن خواهید داشت که حاصل آگاهی و دانشی است که «قرآن و علم»، به لطف خدا و از طریق رسولش در اختیار همهٔ ما قرار داده است.

مواردی برای بهتر خواندن کتاب

- در هنگام خواندن این کتاب ممکن است برخی اوقات احساس کنید دارید کتاب روانشناسی می‌خوانید، کمی تحمل کنید، ما باید برخی نکات روانشناسی را به خوبی بدانیم تا بتوانیم از آنها برای شناخت بیشتر نماز استفاده کنیم. این نکات با زبان ساده و همراه مثال‌های واضح بیان شده‌اند تا شما با استفاده از آنها به سرعت به اصل مطلب برسید.

- مطالب این کتاب به گونه‌ای است که باید با تمرین و تکرار در ذهن انسان نهادینه شود. بهترین راه برای درونی کردن آنها - علاوه بر خواندن دقیق کتاب - شرکت در کارگاه‌های حضوری است. با این کار در حین آموختن، با تمرین و تکرار در محیط کارگاهی، مطالب در قلب و ذهن می‌نشیند و کاربردی می‌گردد. برگزاری این کارگاه‌ها از طریق فضای مجازی و وبسایت اختصاصی کتاب اطلاع‌رسانی خواهد شد.

- اکثر مطالب و نکات این کتاب از قرآن استخراج شده یا پشتوانهٔ قرآنی دارد. قابل ذکر است که نویسندگان، دارای تخصص در رشته‌های مهندسی، تاریخ و رشتهٔ علوم قرآن و حدیث هستند و علاوه بر آن از مشورت با متخصصان در برخی رشته‌های دیگر بهره گرفته‌اند. بنابراین نحوهٔ استخراج نکات از قرآن، از روش‌های علمی و دقیق انجام گرفته است. در پایان برخی از مباحث، برای کسانی که علاقمند به مراجعهٔ مستقیم به متن آیات هستند نکاتی با عنوان «قطره‌ای از قرآن» آورده شده است تا علایق این دسته از خوانندگان نیز برآورده شود. در بسیاری از موارد که نکات و مطالب برگرفته از قرآن است، مستقیماً به آیات اشاره نشده است؛ در عوض این آیات و نحوهٔ استفاده از آنها در وبسایت کتاب، جهت مراجعهٔ علاقمندان قرار داده شده است. برای یکسان بودن ساختار کتاب از ترجمهٔ آقای فولادوند برای تمامی آیات استفاده شده است.

- این کتاب در قالب ۱۰ اصل و ۴۰ نکته بیان شده است. پیشنهاد می‌کنیم قبل یا بعد از نمازهای روزانه، زمانی را برای خواندن این کتاب در نظر بگیرید و هر نکته را در یک روز بخوانید و در نمازهای ۲۴ ساعت آینده به آن فکر کنید و اگر آن نکته عملی بود، به آن عمل کنید. به این ترتیب ظرف ۴۰ روز، یک دوره شناخت کامل برای نماز خود خواهید داشت؛ ۴۰ روز، سر به مهر نماز تا دستیابی به رازهای موفقیت!

نکاتی در مورد کتاب

- سعی کردیم در نوشتن کتاب یک گفتگوی دو طرفه برقرار باشد. ما در اینجا و در قالب این کتاب با شما صحبت می‌کنیم و از شما می‌خواهیم که شما هم در فضاهای مجازی یا حقیقی که فراهم می‌شود با ما صحبت کنید تا در یک گفتگوی دوطرفه بیشتر از یکدیگر بیاموزیم. خواهید دید که در نوشتن متن از ضمایر اول شخص مفرد به عنوان راوی استفاده شده است. این رویه جهت ساده شدن ارتباط با خواننده به کار رفته است و مهم نیست که تجربه یا خاطره نقل شده مربوط به کدام یک از مؤلفان است.

- خاطرات جلسات هیجان‌انگیزی را که عمدتاً صبح زود شروع می‌شد فراموش نخواهیم کرد. جلسات متعددی که کار یک هفته را تقسیم می‌کردیم و دستاوردهای هفته گذشته را تحلیل می‌کردیم. کار گروهی همیشه جذاب و نتیجه‌بخش است. این کتاب هم حاصل یک کار گروهی مستمر در طول بیش از ۲۸ ماه است. بر خود لازم می‌دانیم از زحمات همه افراد گروه که کمک‌هایشان تنها به عشق نماز بود تشکر کنیم و از خدای مهربان برای آنها موفقیت‌های بیشتری بخواهیم؛ به خصوص از دو دوست گرامی که بیشترین وقت را گذاشتند و همراهان مؤثری بودند؛ آقایان جعفر بلوری و مهدی حاج‌علی‌محمدی. همچنین لازم است از اساتید محترم، آقایان دکتر سید محسن میرباقری و دکتر مهدی نوید ادهم تشکر کنیم.

- برخی افراد، همکار نیستند، بلکه همراهانی هستند که طی کردن مسیر، بدون آنها ممکن نیست. اولین الهام‌بخش انسان‌ها پدر و مادرهایند. آنها هستند که شخصیت انسان را شکل

می‌دهند و هرچه از او تراوش می‌کند به نوعی از آنها تأثیر پذیرفته است. در اینجا از این دو معلم اولمان تشکر می‌کنیم. بعد از پدر و مادر، همسران دانا و مهربانان، در شکل‌گیری این اثر، نقشی همانند نویسندگان داشتند. هر دو معتقدیم که اگر برخی محدودیت‌ها اجازه می‌داد، باید اسم این دو بزرگوار در روی جلد کتاب مثل مؤلفان حک می‌شد. زیرا آنها بودند که الهام‌بخش ما در این مسیر بودند، به ما انگیزه می‌دادند و همواره پشتیبان‌مان بودند و هستند. خانم «نیکو نکووقت تک»، همسر مهندس فتوت علاوه بر همراهی، با توجه به تخصص‌شان در روانشناسی، مورد مشورت مستقیم هم بوده‌اند. همچنین خانم «معصومه فردی»، همسر دکتر نوری‌افشان نیز، علی‌رغم تمام سختی‌هایی که به ویژه در زمان تألیف کتاب متحمل شدند، نقش کاملاً مؤثری ایفا کردند و ایده‌های نابشان گره‌های زیادی را در این مسیر گشود. حداقل کاری که باید در اینجا انجام دهیم، این است که از این عزیزان به شکل ویژه تشکر و قدردانی کنیم و آرزو کنیم که در پناه حق، موفقیت‌هایشان در این دنیا روزافزون باشد و در آخرت به بهترین جایگاه‌های بهشت جاودان دست یابند.

- در کنار این کتاب، وبسایتی با عنوان www.sarbemohr.com و صفحه اینستاگرام به نام [@raazesarbemohr](https://www.instagram.com/raazesarbemohr) ساخته شده است تا مطالب تکمیلی، آیات قرآن، داستان‌ها و خاطرات مختلف جمع‌آوری و ارائه گردد. خوانندگانی که علاقمند به عمق بخشیدن به نکات این کتاب هستند، با مراجعه به این مطالب تکمیلی، آنچه می‌خواهند بیابند. یا از طریق این آدرس‌ها و نیز آدرس ایمیل، با نویسندگان یا مشاورین، ارتباط برقرار نمایند و سؤالات، انتقادات یا پیشنهادات خود را بیان کنند. سایر فضاهای مجازی مرتبط با این کتاب نیز در آن وبسایت اطلاع‌رسانی شده است. و شکرگزار خدای مهربان هستیم که توانستیم این کتاب را به پایان برسانیم و اعتقاد داریم که: آنچه توانسته‌ایم لطف خدا بوده است.

حامد فتوت احمدی (hamed.fotovat@gmail.com)

مهدی نوری‌افشان (mnouriafshan@yahoo.com)